

جان مک کواری

ترجمہ شہاب الدین عباسی

ہایدگر حقیقت

بنگاہ ترجمہ و نشر
کتاب پاریسہ

فهرست

- ۹ ..... هایدگر و مسیحیت
- ۱۳ ..... پیش‌گفتار
- ۱۷ ..... ۱. سیر زندگی و کار، و نوشته‌های اولیه
- ۴۱ ..... ۲. وجود و زمان (۱)
- ۶۵ ..... ۳. وجود و زمان (۲)
- ۸۷ ..... ۴. متافیزیک و الاهیات
- ۱۰۹ ..... ۵. شیئیت، تکنولوژی، هنر
- ۱۳۱ ..... ۶. تفکر، زبان، شعر
- ۱۵۵ ..... ۷. فقط یک خدا می‌تواند ما را نجات دهد
- ۱۷۷ ..... ۸. برخی نکات مهم
- ۱۹۵ ..... کتاب‌شناسی

هایدگر و مسیحیت

هایدگر و مسیحیت اثری از جان مک کواری الاهیات‌دان و فیلسوف اسکاتلندی است که در سال ۱۹۶۰ کتاب مشهور هایدگر، وجود و زمان را با اطلاع او و با همکاری ادوارد رابینسون به انگلیسی ترجمه و منتشر کرد. مک کواری در کتاب حاضر تصویری کلی از اندیشه و فلسفه هایدگر به ویژه در نسبت با الاهیات و دین ارائه داده، و مسئله ترجمه آثار هایدگر، نزدیکی فلسفه او به عرفان شرق و غرب، و ارتباطش با حزب ناسیونال سوسیالیسم را بررسی کرده است. مک کواری در این اثر، کتابی به شیوه معرفی‌های معمولی از کار درنیاورده، بلکه در پی این بوده که ریشه‌های الاهیاتی فلسفه هایدگر و جایگاه زمان در دنیای فکری او را به دقت بررسی کند، و مفهوم زمانمندی و امر سکولار را بکاود. کتاب خالی از نقد هایدگر نیست و مثلاً از باب اخلاقی او را نقد کرده است. زندگی و زمانه و آثار هایدگر، جایگاه و معنای وجود و زمان در اندیشه هایدگر، ریشه‌های الاهیاتی فلسفه هایدگر، معنا و منزلت زبان، شعر و متفاوتیک در نزد هایدگر، از جمله فصل‌ها و عنوان‌های اصلی کتاب است.

جان مک کواری (۱۹۱۹-۲۰۰۷)، الاهیات‌دان و فیلسوف اسکاتلندی،

صاحب چندین دکترای افتخاری در الاهیات و ادبیات از دانشگاه‌های انگلستان و عضو آکادمی بریتانیا بود. او مابین سال‌های ۱۹۸۳-۱۹۸۴ سخنران مجموعه پرافتخار گیفورد بود که حاصل آن کتاب در جست‌وجوی الوهیت شد. در جست‌وجوی الوهیت و در جست‌وجوی انسانیت، که به همین قلم ترجمه و منتشر خواهد شد، از جمله آثار درخشان این اندیشمند خوش‌قلم است. مک کواری یکی از چهره‌های بارز در شرح و تفسیر فلسفه هایدگر است که کتاب وجود و زمان او را در سال ۱۹۶۲ با همکاری ادوارد رابینسون به انگلیسی ترجمه و منتشر کرد. چنان‌که خود می‌گوید، هایدگر به آن‌ها توصیه کرده بود که اگر به مشکلی در کار ترجمه برخوردند، با دکتر هانا آرنه، شاگرد برجسته هایدگر، مشورت کنند. بعد از چاپ ترجمه و استقبال گسترده از آن، هایدگر طی نامه‌ای به ناشر، از مک کواری و همکار او در ترجمه تشکر و قدردانی کرد. مک کواری در هایدگر و مسیحیت اطلاعات جالبی در این زمینه و برخی دیگر از تجربه‌های شخصی خود به دست می‌دهد.

مک کواری از متخصصان الاهیات بوتمان، الاهیات‌دان معروف و از پرآوازه‌ترین انجیل‌پژوهان قرن بیستم هم بود. کتاب مبانی الاهیات مسیحی، چیره‌دستی و تبخیر مک کواری در زمینه الاهیات و اندیشه مدرن را به خوبی نشان می‌دهد. او برخلاف برخی مدافعه‌گران و الاهیات‌دان‌هایی که در افسون جزم‌گرایی و تندروی فکری غوطه می‌خورند، بی‌می‌نداشت که از همه نحل‌ها و جریان‌های اندیشه در کار خود استفاده کند. کتاب‌های او به‌ویژه مبانی الاهیات مسیحی، در جست‌وجوی الوهیت و در جست‌وجوی انسانیت گواه بر این نکته‌اند. اگرستانسیالیسم، مارتین هایدگر، و تفکر دینی در قرن بیستم هم از کتاب‌های پراقبال او هستند که به فارسی ترجمه و منتشر شده‌اند.

هایدگر و مسیحیت حاصل سخنرانی‌های مک کواری به دعوت گروه الاهیات دانشگاه آکسفورد است که در سال‌های ۱۹۹۳-۱۹۹۴ ایراد شد. یکی از محورهای اصلی این سخنرانی‌ها، بررسی مفهوم و جایگاه زمان در عصر

حاضر و تأثیر آن بر دین از جمله مسیحیت بود. مک کواری در پیش گفتار خود به نظر الاهیات‌دان آلمانی فریدریش گوگارتین اشاره می‌کند مبنی بر اینکه اگرچه در سده‌های پیشین، عقیده بر این بود که رویدادهای تاریخ، به تعبیری، در صحنه ثابت و پایداری که متافیزیک فراهم کرده بود رخ می‌دادند، اما این وضعیت اکنون بر عکس شده است. چارچوب پایدار ناپدید شده و دستگاه‌های متافیزیکی خودشان محصول تاریخ تلقی می‌شوند که با وضعیت‌های متغیر ظهور می‌کنند و عاقبت به زوال می‌انجامند. این را می‌توان «سکولاریسم» در معنای دقیق کلمه خواند، اینکه هر چیزی ویژگی خود را از عصر می‌گیرد، در نتیجه سکولارسازی به سادگی به معنی تاریخی‌سازی است.

مک کواری در ادامه می‌پرسد: پس آیا هر چیزی در نسبیت‌باوری کامل یا حتی آن نیهیلیسمی که نیچه پیش‌بینی کرده بود، فرو می‌رود؟ به تصریح او یکی از راه‌های پژوهش دربارهٔ چنین پرسش‌هایی، بررسی اندیشه‌های مارتین هایدگر است که در تفکر خود، برای زمانمندی و تاریخمندی وجود انسان و هم‌چنین وجود به طور کلی، جایگاهی محوری قائل بود.

من بخشی از کتاب را چند سال پیش ترجمه کرده بودم، اما به دلیل کارها و تعهدات دیگر وقفه‌ای در کار پیش آمد تا اینکه سرانجام سیر آن به انتشارات کتاب پارسه منتهی شد. در پایان باید از جناب حسن زاده مدیر فعال انتشارات کتاب پارسه و جناب ماه‌زاده که پیگیر کارها بوده‌اند تشکر کنم. هم‌چنین از سایر دست‌اندرکاران که در چاپ کتاب نقش داشته‌اند، از جمله خانم سمانه حسن‌زاده که بر پایهٔ حروف چینی من، صفحه‌آرایی کتاب را انجام دادند و آراستگی اثر حاصل هنر ایشان است. امیدوارم این کتاب کوچک زمینه‌ای برای پرورش اندیشه و اخلاق در میان ما باشد.

شهاب‌الدین عباسی

تهران، مهر ۱۳۹۵